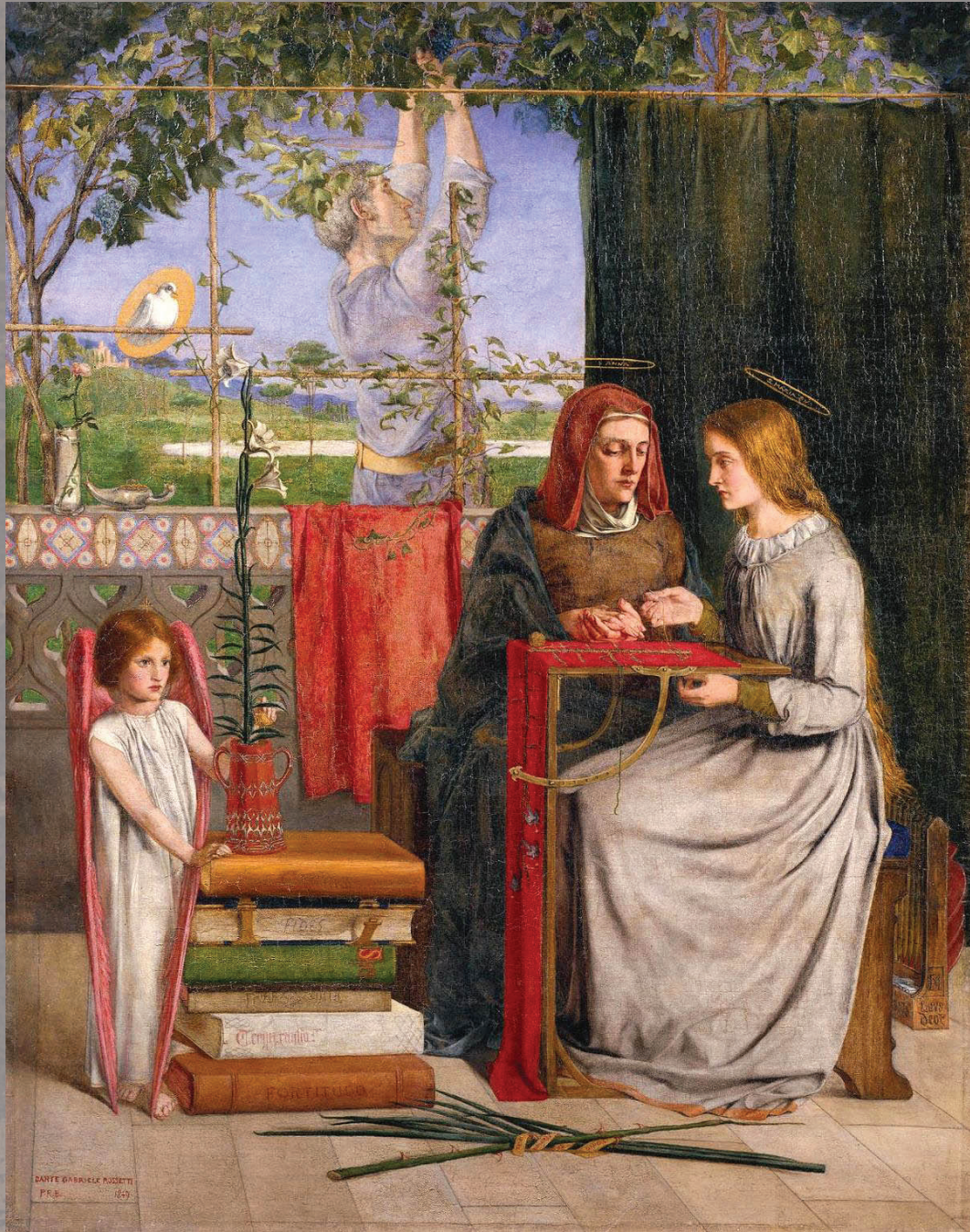

WOORD & DAAD

Uitgave van de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel

Dante Gabriel Rossetti, *The Girlhood of the Virgin Mary*, 1848-1849

15 mei 2018, 46ste jaargang, nummer 2

Protestantse
Kerk

Aan ons de keuze

Matt. 22:37-39: Heb God lief is het eerste gebod en het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.

Laten we het eens op deze dag van het gedenken van vele slachtoffers van geweld hebben over liefde. In het gedenken weten we wat haat teweeg kan brengen, we weten ook wat rassenhaat vermag en hoeveel slachtoffers dat heeft gekost, maar weten we dat geloof in liefde bergen kan verzetten?

We ontsteken een kaars voor een wereld die lijdt aan een overdaad aan haat en geweld.

Vanavond klonk de oproep uit de bijbel God lief te hebben door juist die andere mens lief te hebben als je zelf. Dat zijn misschien voor u vrome woorden, mooie woorden, maar geen realistische woorden. Maar is het juist niet realistisch om tijdens dit gedenken van miljoenen slachtoffers te zeggen dat we met haat en geweld niet door kunnen gaan en dat we moeten stoppen met elkaar te vermoorden en te bestrijden?

We ontsteken een tweede kaars voor een wereld die lijdt aan een ernstig gebrek aan liefde.

Als de ander een Moslim is; als de ander, een hij of zij, aan geen godsdienst doet of misschien wel Protestant is, deugen ze dan niet? Als iemand anders is dan u? Als u zo denkt, begin dan eens een gesprek met zo iemand, drink eens een kop koffie met elkaar, wees vriendelijk. Overwin je schroom, overwin je angst en vraag eens hoe het gaat met die ander.

We ontsteken een derde kaars en bidden om vriendschap, te beginnen bij onszelf.

Miljoenen mensen zijn vermoord omdat zij, zo zei men, van een ander ras waren, Joden, Roma en Sinti. Velen zijn vermoord omdat zij homoseksueel waren. Maar overstijgt de liefde niet elk ras, elke geaardheid en iedere kleur? Haat breekt af, haat verdeelt, haat schept achterdocht.

We ontsteken een vierde kaars en bidden dat de liefde voor elkaar ons samen bindt, opbouwend moge zijn en alle haat ontwapent.

Liefde is meer dan een drift, meer dan een gevoel, meer dan een emotie. Het is een levenshouding, een manier van kijken. Het is de bril waarmee wij de wereld kunnen bezien zodat wij in elkaar de goede eigenschappen mogen ontdekken die een samenleving een stevig fundament van vertrouwen geeft zodat diezelfde wereld niet het drijfzand wordt van achterdocht en achterklap.

We ontsteken een vijfde kaars en bidden voor een wereld waarin de mensen zich niet alleen bewust zijn van de zwakheden van de ander, maar zich ook bewust zijn van hun eigen onhebbelijkheden en dat dat mee zal wegen in hun oordeel over anderen. Liefde begint met zelfkennis.

Je medemens zien zoals jezelf bent is het moeilijkste wat er

is, want er is altijd een reden om niet lief te hebben. Toch klinkt die roep om lief te hebben. Het is de enige weg uit de woestijn die wereld heet.

We ontsteken een zesde kaars en bidden om kracht omdat de roep om liefde vaak ingaat tegen onze eigen drift om pijn te willen doen, revanche te nemen, wraak te nemen.

Verbeter de wereld, begin bij je zelf. Verbeter de wereld overwin je zelf. Overwin het kwade door het goede te doen. Red een wereld, red je zelf. Heb lief!

We ontsteken een zevende kaars en bidden om liefde tegen de klippen op.

Ds. B. Stigter

Tekst uitgesproken op 4 mei jl. in de kerk van de Eenheid in Christus.

Monument voor de gevallen 'De Parachutist'
Locatie: Vijver Europalaan, Son
Foto Wikipedia

Van de redactie

Wat een trouwe schrijvers hebben we toch! De redactie mag niet mopperen. Naast het hoofdartikel van Bas Stigter, zijn er interessante bijdragen van Jan Haan (een vervolg op zijn eerdere artikel over de organisatie van de PKN) en Chris Mondt (met zijn column Mondtjesmaat). De rubriek 'Het woord is aan' is deze keer voor rekening van Geurt Baerends, terwijl Piet

Oosting toch nog eens terugkomt op zijn eerdere betoog 'God is tekst'. Uiteraard ontbreekt een verslag over de Paasmarkt niet, terwijl er ook wordt stilgestaan bij één van de bestemmingen ervan: het Inloophuis voor thuis- en daklozen 't He-meltje, waar zoveel leden van onze kerk bij betrokken zijn als vrijwilliger. Kortom, weer heel wat te lezen en stof om na te denken!

AvdH

Vernieuwing van de PKN als organisatie (2)

In de vorige Woord&Daad schreef ik een eerste artikel over de vernieuwing van de PKN. Dat eindigde met een citaat uit *Kerk 2025 - Waar een woord is, is een weg*:

“Een belangrijke vraag is *wat plaatselijk nodig is om gemeente te zijn*. Gegeven het feit dat de vergaderdruk en de organisatiegraad eerder te hoog dan te laag zijn, is het de kunst om een minimale structuur te vinden die nodig is om het evangelie te horen, te delen, een geloofsgemeenschap te zijn en getuige te zijn van God in deze wereld. Wat kunnen we daarbij missen, en wat willen we behouden of moeten we juist verwerven?”

Je kunt je met recht afvragen of het voor een kerk wel van het allergrootste belang is hoe de organisatie is. Gaat het niet veel meer om hoe ze in de wereld staat, van belang is voor het welzijn van onze wereld. Ik neig sterk naar het laatste. Maar toch... De organisatie van de PKN is zeker op dit moment relevant voor ons als plaatselijke gemeente. Dus daarom schrijven we ook deel 2.

De inzet van Kerk 2025 is meer transparantie, eenvoud en ruimte. Hiertoe wil de synode de regel- en vergaderdruk van de kerk verlichten en zo meer ruimte scheppen voor de ontmoeting van gemeenten rond geloof en kerkzijn. Daarom besloot de synode de klassicale vergadering voortaan anders te organiseren.

- De ontmoeting van gemeenten krijgt een extra accent in de nieuwe structuur en wordt de verantwoordelijkheid van gemeenten onderling. Deze taak wordt opgedragen aan nieuw te vormen ringen van gemeenten, ondersteund door de werkgemeenschappen van predikanten en kerkelijk werkers.
- Het leiding geven aan en het toezien op het kerkelijk leven in de classis wordt opgedragen aan de klassicale vergadering zelf. Deze taken hebben het karakter van geestelijk leiderschap, dat gemeenten en ambtsdragers herinnert aan en bemoedigt bij hun roeping.
- De bestuurlijke bemoeienis van de klassicale vergadering met het leven van de gemeenten wordt beperkt: bij overdracht van bevoegdheden, bij conflicten en op verzoek van gemeenten zelf.
- Om de klassicale bestuurslast te beperken worden elf klassicale vergaderingen gevormd (in plaats van de huidige 74) die gaan bestaan uit twintig tot hooguit dertig ambtsdragers. Deze ambtsdragers worden voor een periode van vijf jaar verkozen uit en door de (wijk)kerkenraden. Elke ring van gemeenten kan één of enkele ambtsdragers kiezen.
- Het contact tussen de gemeenten en de klassicale vergadering krijgt - behalve door de classispredikant - gestalte via de leden van de klassicale

vergadering en/of in ambtsdragers bijeenkomsten per ring of voor de gehele classis.

- Elke klassicale vergadering vaardigt vijf ambtsdragers af naar de generale synode. Hierdoor gaat de generale synode uit 55 leden bestaan, exclusief drie leden namens de evangelisch-lutherse synode en enkele leden namens de kerkgenootschappen waarmee onze kerk een associatieovereenkomst is aangegaan.
- Kerk 2025 wil ook meer aandacht vragen en ruimte vrijmaken voor de bezinning op en de beleving van de kernen (basics) van kerkzijn. Om daartoe een impuls te geven, besloot de generale synode ook tot invoering van een nieuwe functie in de classis: de classispredikant.
- Deze vrijgestelde ambtsdrager geeft persoonlijk gestalte aan het geestelijk leiderschap van de classis. Hij/zij heeft primair tot taak om gemeenten en ambtsdragers te herinneren aan het wezen van de kerk: het evangelie, de geloofsgemeenschap, het diaconaat en de zending als kerk van Christus.
 - Deze taak krijgt gestalte in het in de regel eenmaal per vier jaar bezoeken van elke gemeente, predikant en kerkelijk werker die in het ambt of in de bediening is gesteld. Tijdens deze bezoeken staat het geestelijk leven van de gemeente en de wijze waarop zij haar roeping gestalte geeft, centraal. Ook is er aandacht voor de vervulling van ambten en diensten.
 - Namens de klassicale vergadering voert de classispredikant ook de regie bij het behandelen van onregelmatigheden of conflicten binnen en tussen gemeenten, b.v. door het inschakelen van de visitatie of het college van behandeling van beheerszaken.
 - In spoedeisende gevallen is de classispredikant bevoegd tot het nemen van voorlopige besluiten namens de klassicale vergadering. Deze besluiten worden aan het breed moderamen van de klassicale vergadering voorgelegd, dat deze bekrachtigt (of niet). De classispredikant is lid van (het breed moderamen van) de klassicale vergadering.
 - De classispredikant wordt voor vijf jaar benoemd door de klassicale vergadering uit de dienstdoende predikanten van de kerk, gehoord de kleine synode, en kan eenmaal worden herbenoemd. Hij/zij wordt tegelijkertijd door de klassicale vergadering beroepen tot predikant in algemene dienst.
- Onze gemeente gaat behoren tot de classis Brabant/Limburg. Per 1 mei 2018 is onze oude classis Peel en Kempenland opgeheven en gaat dan over in de nieuwe classis (een van de 11 classes die overblijven in Nederland). De oude classis zal doorgaan als ring van gemeenten en werkgemeenschap van predikanten en kerkelijk werkers. En we zijn er zelf verantwoordelijk voor of deze ring iets voor

Protestantse Kerk

gaat stellen. Als het aan ons ligt komt er binnen deze ring een nieuw samenwerkingsverband tussen de gemeenten waarmee we op dit moment in gesprek zijn.

Onder deze ingrijpende verandering gaat een groot aantal kerkordelijke regels aangepast worden. Dat proces is nu bijna afgerond. Er zijn heel wat besprekingen gehouden om zover te komen, ook onze kerkenraad heeft zich uit moeten spreken of we al of niet instemden met de wijzigingen. Daarbij is steeds onze leidraad geweest of de veranderingen in het belang waren van onze steeds kleiner wordende gemeenschap. Gelukkig was dat geen moeilijke klus, want de regelwijzigingen zijn er op gericht om de variëteit van kerkelijke gemeenten in stand te houden en met name te bevorderen dat de kleinere gemeenten volop gemeente kunnen blijven. Zo zijn bijvoorbeeld de regels gewijzigd voor de samenstelling van de (kleine) kerkenraad en zijn er regels toegevoegd die het mogelijk maken dat er huiskerken ontstaan.

Voor geïnteresseerden zijn er nog heel veel details te vernemen. Dat lijkt me niet passen binnen het raamwerk van Woord&Daad. Alles is na te lezen op www.protestantsekerk.nl en ook bij onze scriba Albert Vink zijn veel stukken op te vragen.

Jan Haan

COLOFON

Woord&Daad is een mededelingenblad dat wordt uitgegeven door de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel. Verschijnt 5x per jaar. Oplage 520 ex. Redactie: A. van der Harst, P. Oosting. Opmaak: D. van Hattum. Druk: Drukkerij 'Puntscherp', Eindhoven.

Distributie en bezorgklachten:
Son en Breugel: Dhr. J. Ero,
tel. 0499-471153
St.-Oedenrode: Mw. G.C. Damen,
tel. 0413-472215

Eerstvolgende verschijningsdata:
04-09-2018
11-12-2018

Kopij inleveren vóór:
20-08-2018
26-11-2018

U gelieve uw kopij **OP TIJD** aan te leveren, bij voorkeur per e-mail sturen naar:
redactiewoordendaad@kpnmail.nl

In voorkomende gevallen kan de redactie een artikel inkorten of niet plaatsen.

Het woord is aan...

De kwetsbaarheid van de Schepping

Dit jaar was het thema van de Maandag Ochtend-groepen *Kwetsbaarheid*.

We onderscheidten daarbij een kwetsbaarheid die je overkomt en een kwetsbaarheid waar je zelf voor kiest door je open op te stellen. We hebben voor de Kerst met elkaar gesproken over de kwetsbaarheid van ons menselijk bestaan en in januari hebben we gezien hoe in de bijbelse verhalen ook God zijn kwetsbaarheid laat zien, vooral in de emoties die van hem worden verhaald. In februari hebben we met elkaar gepraat over de kwetsbaarheid van Jezus.

Voor de laatste keer van dit seizoen hebben we geaarzeld tussen 'de kwetsbaarheid van de kerk' en 'de kwetsbaarheid van de schepping'.

We hebben na rijp beraad voor het laatste gekozen, met dien verstande dat we het niet primair gaan hebben over het milieu, maar over de *schepping*.

Dat heeft er mee te maken dat we als kerk en als gemeente geen knowhow hebben van de gigantische milieuproblematiek, maar wel over de aarde als schepping.

Schepping is de aarde niet zoals die is, met alle chaos (woeste leegte volgens Gen. 1) van dien maar als 'bevochten' leefgebied.

Aan dat scheppen (leefgebied mogelijk maken) kunnen wij mensen meedoen.

Ons gesprek zou kunnen gaan over hoe we dit zouden kunnen doen.

SCHEPPING ALS IDEAAL VAN EEN LEEFBARE WERELD

We zijn gewend de schepping te zien als iets uit het verleden, maar het verhaal in de bijbel gaat niet over iets dat geweest is, maar over wat er steeds opnieuw gebeurt. Zo zingt het grote scheppingslied uit Gen. 1 over de onleefbare chaos, waarop de leefbare werkelijkheid wordt bevochten.

In het begin schiep God hemel en aarde.

De aarde was nog woest en doods en duisternis lag over de oervloed.

God zei: er moet licht komen en er was licht en God zag dat het licht goed was. En God scheidde het licht van de duisternis; het licht noemde hij dag en de duisternis noemde hij nacht.

God zei: Er moet middenin het water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar scheidt. En zo gebeurde het.

God maakte het gewelf en scheidde het water onder het gewelf van het water erboven. Hij noemde het gewelf hemel.

Gen. 1:1-7.

Daarna wordt het water aangepakt en van het droge gescheiden.

Tenslotte wordt de woestijn aangepakt en gescheiden van vruchtbaar land, waar van alles ontspruit.

De beelden van 'dood' (duisternis, oerzee en woeste leegte) worden niet afgeschaft, ze blijven horen bij de werkelijkheid waarin we leven.

Maar er worden plekjes gemaakt waarop te leven valt en dat noemen we scheppen.

Overigens: naar een Joodse traditie verdrijf je het donker niet met een knuppel, maar met een lucifer van hoop...

Als dan de mens wordt gemaakt in en naar het beeld van God, dan betekent dit dat de mens ook een taak heeft in het scheppen, de mens is medeschepper met God.

Scheppen is dus: leven mogelijk maken.

NA ONS DE ZONDVLOED?

De problemen met het milieu vragen tegenwoordig steeds meer van de mensen, allerlei dingen kunnen niet meer of moeten juist.

De grootste kwetsbaarheid van de schepping komt van menselijke dingen als egoïsme, machtswellust en de afwezigheid van elke verbondenheid met mensen en schepping.

In het 600ste jaar van Noachs leven, op de zeventiende dag van de tweede maand, braken alle bronnen van de machtige oervloed open en werden de sluizen van de hemel opgezet.

Gen. 7:11

In de bijbel is het verhaal van de zondvloed de *terugkeer naar de chaos van voor de schepping!*

Dat is dus een gruwelijke mogelijkheid als gevolg van het onverantwoordelijke handelen van mensen.

De Franse 'zonnekoning' Lodewijk XIV sprak er over: na ons de zondvloed.

Die kwam er dan ook met de Franse revolutie.

Door onze daden en vooral door onze onverschilligheid kunnen mensen de zondvloed over de aarde afroepen en zo de schepping weer ongedaan maken.

Dat betreft dan niet alleen het milieu, maar alle leven, ook voor de mensen en ook in de eigen sociale omgeving waar je elkaar het leven onmogelijk maakt.

Want de schepping is er ten dienste van een leefbare aarde voor alle mensen die 'in het beeld van God' zitten.

VAN OPHOUDEN WETEN: DE SABBATH

Het nemen van verantwoordelijkheid voor de schepping en het deelnemen aan de goddelijke creativiteit vergen veel van ons.

Het zou kunnen leiden tot moralisme, waarbij je steeds minder mag en steeds meer moet.

We zouden zelfs uit het oog kunnen verliezen waar het allemaal om gaat: het mogelijk maken van het goede leven!

Daarom is het van enorm belang om niet uit het oog te verliezen dat het verhaal van de schepping zijn hoogtepunt beleeft op de 7^e dag, de sabbath.

'Sabbath' betekent: ophouden.

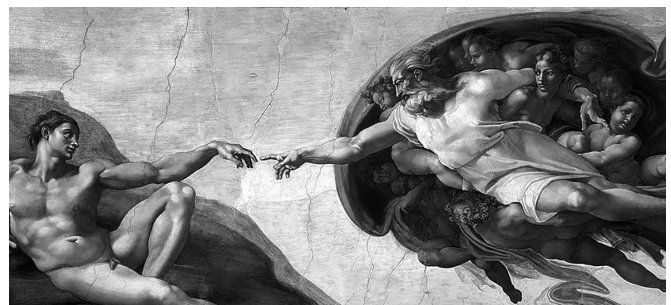
Om onze creativiteit op gang te kunnen houden zullen we daarom van ophouden moeten weten om het er van te kunnen nemen, kortom *het leven te vieren*.

Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid. Op de 7^e dag had God zijn werk voltooid, op die dag rustte hij van het werk dat hij gedaan had.

God zegende de 7^e dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte hij van heel zijn scheppingswerk.

Gen. 2:1-3.

Ds. G. Baerends

Inloophuis 't Hemeltje

Ik had met Toos Siertsema afgesproken om eens te komen kijken in het inloophuis voor dak- en thuislozen in Eindhoven, waar zij al vele jaren vrijwilliger is. Een deel van de opbrengst van de Paasmarkt gaat al jaren naar dit goede doel. Ik had er vaak over gehoord, maar was er nog nooit geweest. Nou, het was een eyeopener! Toen ik aankwam op het oude, maar mooie pand aan de Hemelrijken, stond Toos aan de bar van de huiskamer samen met een andere vrijwilliger soep te schenken. Ik telde zo'n 30 bezoekers, in kleine groepjes of alleen, verspreid over de verschillende ruimtes, lezend, prattend of een spelletje schaak te spelend. Toos leidde me rond. In de keuken was de kookgroep aan het werk, in de wasruimte stond een van de gasten z'n wasje te draaien, op de gang boven kwam net een dame uit de doucheruimte, schaars gekleed in een badhanddoek. Iedereen kent Toos.

't Hemeltje

"Het is een warme plek waar je je vermoeidheid weg kan gooien, waar je tot rust kan komen en waar er aandacht voor je is. Het is ook heel goed voor sociale contacten". Ali is een van de vaste bezoekers van het Hemeltje. Hij kan er voor een luttel bedrag een warme kop koffie of een lekkere kom soep krijgen. Hij kan de kou en eenzaamheid van de straat ontvluchten. Hij kan er een douche nemen, z'n was doen, twee keer per week voor weinig geld een warme maaltijd nuttigen. In noodgeval kan hij ook een trui of jas uitzoeken uit

de voorraad gebruikte kleren van goede kwaliteit. 's Woensdags is er een dokter, bij wie hij terecht kan met eventuele kwalen. Maar vooral komt hij voor warmte en gezelschap, een gesprek, een spelletje met een andere gast of een van de vrijwilligers.

De officiële naam van het inloophuis is "Stichting Diaconaal Inloophuis 't Hemeltje", zo'n 23 jaar geleden opgericht door een aantal enthousiaste leden van Protestantse kerkgemeenschappen, o.a. uit Nuenen, Waalre en Son en Breugel. Van onze gemeente was Lieuwe Terpstra een van de oprichters. Met hem was ook Johan Zwart een van de eerste bestuursleden, later opgevolgd door Dirk Strasser en sinds kort Gerard Rothuizen. Ook Jeannet Venekamp is actief in de stichting. Thea Prummel was vanaf het begin betrokken als coördinator en begeleidster van vrijwilligers. Sinds die tijd hoort onze kerk tot de vaste donors van het inloophuis; zo gaat de opbrengst van de jaarlijkse Paasmarkt en van de vorig jaar gehouden Talentenjacht voor een belangrijk deel naar 't Hemeltje. Maar minstens zo belangrijk als de geldelijke steun, is de inbreng van een aantal vrijwilligers uit onze gemeente. Zo houdt bij voorbeeld Patricia Corbijn wekelijks een schilderatelier; de soms verrassend leuke schilderijen of kaarten waren te zien en te koop op de Paasmarkt.

Iedere dinsdag is Toos aanwezig in het ontmoetingscentrum, al meer dan acht jaar! Ze ontvangt de gasten, staat achter de bar en schenkt koffie, maakt soep, helpt met van alles, maar biedt ook een luisterend oor aan de dak- en thuislozen die een

probleem hebben of zomaar een babbeltje willen maken. Zoals een van de (professionele) krachten het formuleerde: de glimlach van Toos, de warmte en gastvrijheid die zij uitstraalt, dat is de essentie van het werk in het Hemeltje. De gasten moeten zich op hun gemak voelen, er wordt niets opgedrongen, de omgang met de vrijwilligers is op basis van gelijkwaardigheid. Overigens heette het inloophuis vroeger Diaconaal Centrum Eindhoven. De naam "t Hemeltje" is later bedacht door de gasten zelf!

Iets over de gasten, de thuislozen, de daklozen. Hoe komen zij hier terecht? Toos veroordeelt hen niet. Zij gelooft dat iedereen dit zou kunnen overkomen door samenloop van omstandigheden. Verlies van een baan, echtscheiding, schulden, huisuitzetting, faillissement, opeenhoping van tegenslagen, die van kwaad tot erger leiden. De lijn tussen een normaal en gelukkig leven en de wanhopige situatie waarin ze terecht komen (met soms vluchten in alcohol en drugs) is vaak maar heel dun. Sommigen komen meerdere malen in de week naar de gastvrije huiskamer van het vertrouwde pand aan de Hemelrijken. Voor een kop koffie, een boterham of een warme maaltijd. Overnachten kunnen ze niet. Alcohol en drugs zijn strikt verboden. Maar het sociale contact met lotgenoten of een goed gesprek met een vrijwilliger doet vaak wonderen. Ook zijn de vieringen op de feestdagen en vieringen ter herdenking van een overledene medebezoeker voor hen belangrijk. Bijzondere momenten waarop je merkt dat er zich een gemeenschap heeft gevormd van mensen die iets voor elkaar betekenen en om elkaar denken.

We spraken nog even met Gerdien, een vaste (betaalde) medewerker. Zij is coördinator en begeleidt en traint de vrijwilligers. Ik was onder de indruk van de professionele manier waarop het inloophuis gerund wordt en hoe serieus de vrijwilligers getraind worden hoe om te gaan met de grote verscheidenheid van gasten, soms verwarde of opstandige mensen, ieder met zijn of haar eigenaardigheden of problemen. Petje af voor al deze mensen! Fijn dat wij als gemeente hier een steentje aan kunnen bijdragen! Toos, bedankt voor je rondleiding.

Arie van der Harst

Dit verhaal is voor een deel ook gebruikt voor een artikel in Forum van 27 maart waarin journaliste Ineke van Uden een leuk verslag doet van haar kennismaking met onze Paasmarkt en van onze inzet in 't Hemeltje (red.)

Toos en Patricia

Geén beeld, wèl geluid

God is tekst. Ik wil er nog eens op terug komen, omdat ik gemerkt heb dat het een onwennig idee is.

Om het eerst nog wat moeilijker te maken, stel ik een *vraag*.

Veel mensen zien God als 'schepper'. Voor mensen die iets met de bijbel hebben, lijkt deze gedachte ondersteuning te vinden in het Genesis verhaal. Maar ook mensen die geen boodschap hebben aan de bijbel geloven soms toch in een Schepper, een scheppende God. De dingen, de mensen, ze moeten toch ergens vandaan komen? En niet alleen de aarde, maar ook de sterren, de zon, de maan, de hele kosmos, die hebben toch een oorsprong, een Oorsprong? En die oorsprong noemen ze, noemen we 'God'. Met die gedachte hebben de mensen van alle tijden, en van alle plaatsen zich beziggehouden. In de filosofie heet dat de 'oorsprong van alle zijn', dat wil zeggen de oorsprong van alles wat *is*, van alles wat *bestaat*.

En dan komt nu *de vraag*.

Hoe kan Quaknin nu over die 'God', die Schepper, zeggen: *God is tekst*? Daar snap je toch niets van? Dat is toch gewoon 'onzin', in de letterlijke betekenis van het woord? Dat is toch nog veel erger dan appels met peren vergelijken? Appels en peren liggen nog op dezelfde fruitschaal, maar wat hebben *tekst* en *scheppen* met elkaar te maken?

Dat was dus de 'vraag om het moeilijker te maken'.

Als we niet te maken hebben met 'onzin', dan lijkt het erop dat we ergens in het bovenstaande op het verkeerde been gezet zijn. Laten we beide begrippen, 'tekst' en 'scheppen' nog eens nader bekijken.

Wat bedoelen we doorgaans met 'tekst'. We kennen natuurlijk nog allemaal de 'tekst van deze zondag'; dat was een (onderdeel van) een vers uit de bijbel, 'Genesis 1;1a', waar de preek over zou gaan. Maar zo zal Quaknin het niet precies bedoeld hebben...

We kennen 'tekst' ook als 'bijschrift', 'onderschrift', bv. bij een foto of een schilderij. Dan heeft het de betekenis van verduidelijking, verklaring. Vergelijkbaar is het gebruik in 'de tekst van de wet', dat is de verzameling woorden, zinnen, die aangeeft hoe wij hebben te handelen. Daarmee komen we, denk ik, wèl bij de bedoeling van Quaknin.

'God is tekst' betekent zoiets als God is bijschrift, onderschrift, voorschrift (wet). Dat wil zeggen dat als jij wil weten wie of wat je bent en hoe je moet handelen, dan staat dat in deze 'tekst'. Welke tekst? De tekst van de Tenach, de woorden van het 'oude testament', meer toegespitst: de woorden van de Tora (dat zijn de eerste vijf boeken van Tenach...).

En die Tora representeer ik nu gemakshalve maar even met één stukje tekst daaruit ('de tekst van deze zondag', Ex. 20:16): *je zult niet liegen*.

Dat betekent, dat als (toen nog koningin) Beatrix tien, twintig jaar geleden(?) zei: "De leugen regeert", wij deze week (dividendbelasting) hebben kunnen zien, dat we nog steeds dezelfde 'regering' hebben. God regeert, inderdaad dat blijft zo, maar de God die in Nederland regeert heet niet Jahweh, maar 'Leugen'. En het gaat niet om een incident maar om een God, omdat wij zeggen, sterker nog 'geloven', dat in de 'politiek andere regels gelden'.

Als Jezus zegt: "Ik ben de Waarheid", dan is dat niet een filosofische uitspraak, maar dan bedoelt hij: "Ik ben niet de Leugen", en daarmee representeer ik dat stukje tekst uit Ex.20:16, en daarmee representeer ik dus God.

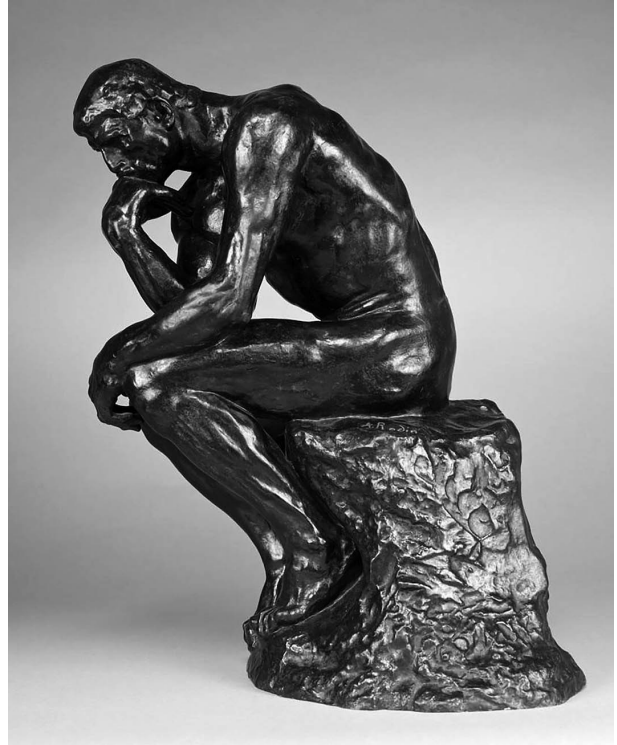
Maar dan nu dat tweede woord 'scheppen'.

In de tweede alinea van dit stukje gaat het eigenlijk over 'scheppen uit het niets', in theologie en filosofie spreken we van 'creatio ex nihilo'. Maar, daar kan een mens zich niets bij voorstellen.

Er zijn twee oplossingen voor dat probleem. De eerste optie is het idee als onzinnig van de hand te wijzen. De tweede optie is

zo'n 'schepping' op rekening van (een) 'God' te schuiven, met de kanttekening dat je je van 'God' ook geen voorstelling kunt maken. Dan ben je dus snel klaar.

Maar we gebruiken 'scheppen' ook nog in een andere betekenis. Want als we zeggen dat 'De Denker' van beeldhouwer Rodin een (prachtige) 'schepping' is, dan bedoelen we niet dat Rodin dat beeld uit het niets geschapen heeft (dat noemen we toveren), maar uit brons. 'De Denker', het beeld, is geschapen uit iets dat al 'bestond'.

Schepping uit brons...

Welnu, datzelfde geldt voor de God uit de Tenach. Dat is niet *de schepper* van het bestaande, maar *een schepper uit* het bestaande. God schiep niet de kosmos. De kosmos bestaat al, als God 'gaat scheppen', zoals de Naardense Bijbel het vertaalt. Waar gaat God scheppen? Op één kleine planeet in die grote kosmos. Hoe gaat God scheppen op die planeet aarde? Door 'te zijn wie hij is', tekst. *Ik ben die Ik ben*. Wat gaat God, wat gaat *die tekst*, scheppen op die aarde? Een humane wereld, want die bestond nog niet. De mensen op die aarde, zij bestonden al heel lang, krijgen op dat moment een bijschrift, een onderschrift, een voorschrift, tekst, die hun vertelt wie ze zijn en wat ze moeten doen om uit de bestaande aarde een humane wereld te maken. De mensen op die aarde krijgen *God zelf*. En daarmee moeten zij de *eigenlijke scheppers* worden. Kunnen de mensen die dat meemaken zich een beeld maken van die God? Nee, sterker nog, dat is ongeveer het eerste wat hun in die tekst verboden wordt.

Als Mozes van de Sinaï afdaalt heeft hij 'alleen maar' twee stenen tafelen, met daarop: tekst. En voordat hij begint te lezen, roept hij: *Sjema Jisra'el, Hoor Israël*, er is werk aan de winkel.

Het is maar een verhaal; het is het verhaal, waarmee het Joodse Volk, ongeveer duizend jaar na zijn ontstaan, zijn geschiedenis beschrijft. Ze weten niet beter, en dat hoeft ook niet.

De God van de Tenach is tekst, zegt Quaknin. Het is als met een defect TV-toestel: *geén beeld, wèl geluid*.

Piet H. Oosting

Paasmarkt in Son op 25 maart 2018

Wat was het weer een happening, op de zaterdag van Palmпасen! Gerard Rothuizen met zijn team vrijwilligers was al dagen in de weer om de kerkzalen vakkundig in te richten voor alle diverse activiteiten. Een enorm karwei, waarvoor de voorbereidingen al weken, en zelfs maanden eerder begonnen waren met een gedegen plan de campagne!

Vanaf donderdag werd er al druk gesjouwd en getimmerd. Onder leiding van Jacques werd een enorme hoeveelheid boeken van de meest uiteenlopende aard en kwaliteit gesorteerd en in dozen per onderwerp opgesteld. Vrijdag kwamen er de bloemen'meisjes' bij, evenals de vele andere vrijwilligers die de kraampjes met de sieraden, kunstvoorwerpen, planten en stekjes, tekeningen enz. inrichtten. Wat een inzet, wat een sfeer!

Zaterdagochtend is het zover. Voor half tien, staan de eerste bezoekers al voor de deur te trappelen van ongeduld. Het valt mij op dat er niet alleen een run is op de boekencollectie, maar o.a. ook op de fleurige hal met de vele, vrolijke bloemstukjes. Ik zie een meneer tot twee keer toe met een volle doos bloemcreaties naar zijn auto wandelen. Ik wens hem alvast een vrolijk Pasen! Binnen no time is het een drukte van belang. Alle kraampjes trekken veel aandacht, o.a. de traditionele tafel van de familie Naum met de heerlijke Irakese hapjes van Layla en Diana. Er zijn meer

'exotische' lekkernijen te vinden: de bamischotels van Bas Stigter, maar ook uitheemse schotels uit Syrië en Egypte, aangeboden door charmante dames met hoofddoekjes. Dit is nog eens oecumene! Maar ook zelfgebakken cakes en andere heerlijkheden van Hollandse bodem vinden gretig aftrek.

Vrolijke accordeonklanken van Cora en collega verhogen de algehele gezelligheid, evenals de kopjes koffie met cake, keurig geserveerd door Helen en kleindochter. Tussen de bedrijven door is ook de loterij begonnen. Leuke prijzen, luidkeels aangekondigd door Gerard, als een volleerde veilingmeester. Inmiddels hebben zich al diverse groepjes bezoekers luid keuvelend aan een tafeltje gezet om weer eens lekker bij te praten. Een journaliste van een plaatselijk blad geniet van de sfeer en neemt het zichzelf kwalijk nooit eerder op onze paasmarkt geweest te zijn...

De volgende ochtend, na de dienst, is er weer de groep vrijwilligers in de weer om tafels en stoelen en andere attributen op te ruimen. Vooral het inpakken van de

grote hoeveelheid overgebleven boeken is een flink karwei. Jammer, zoveel mooie en goede boeken en Cd's moeten worden afgevoerd naar een nieuwe bestemming. De ouderling van dienst maakt de voorlopige opbrengst van de paasmarkt bekend: ruim 2300 euro, een mooi resultaat, al hadden we gezien de drukte misschien op nog meer gehoopt. Maar Jacques heeft gelijk: niet alleen de opbrengst telt, de inzet voor het goede doel en het gevoel van saamhorigheid zijn misschien net zo belangrijk!

Tot volgend jaar dus weer! Organisatoren en vrijwilligers (te veel namen om allemaal op te noemen): nogmaals complimenten en hartelijke dank.

Arie van der Harst (red.)

Mondtjesmaat

Strenger in de leer is dat stoer?

Op 17 april jl. etaleerde Trouw met grote letters: "Nieuwe generaties strenger in de leer" en daarbij ging het om onze aanstaande dominees. Ik ben me rot geschrokken. Twee dagen ervoor las ik ook in het Bergeijker Kerkblad een verontrustende notitie van ds. Matthijs de Vries (44). Hij stemt daarin in met een bevriende collega Veen, die schreef: *"Misschien mag het langzamerhand weer: gericht zijn op de hemelse dingen, op Christus' koningschap en op ons burgerschap in de hemelen. Wie alleen in dit leven en in relatie tot de praktijk van alledag zijn hoop op Christus stelt is wel de armzaligste van alle mensen"*. De Vries voegt er nog aan toe: *".....de tuin van God die niet beperkt is tot het hier, maar zich uitstrekt tot het hemelse, het toekomstige"*.

Wij ouderen weten dat een belangrijk stuk van de vroegere leer behelsde: *dit leven is niet zo belangrijk, want het mooiste komt nog, als je tenminste (op bepaalde wijze) in de Heer Jezus geloofde*. Ik herinner maar aan het bekende lied uit de oude hervormde bundel 1938: *"t Oog omhoog, het hart naar boven, hier beneden is het niet!"*

Ik ben natuurlijk zelf ook ongelofelijk nieuwsgierig wat er met mij gebeurt, als ik doodga. Maar ik weet ook dat dat niet de kern van geloven is. In mijn vorige column schreef ik dat de kern van geloven "vertrouwen" is, zoals uit psalm 23 spreekt. Maar de kern van dit vertrouwen is niet het hiernamaals. Het is een totaal misverstaan van teksten, dat hardnekkig voortwoekert in onze kerken. Die zgn. rechtzinnigheid focust ten onrechte op de hemel, omdat het niet wil door hebben dat de teksten op iets anders wijzen.

De Amsterdamse School heeft als geen andere beweging gepleit voor het belang van de tekst boven alles. Boven de leer en boven het dogma. De tekst is immers het enige wat we echt uit die tijd van Jezus en Israël hebben, naast de archeologie natuurlijk. Een der bekendste theologen uit die school, Professor Karel Deurloo heeft dat eens kernachtig verwoord: *"De tekst mag het zeggen"*. Lees de tekst niet vanuit de leer of de dogmatiek, maar volg het spoor terug en neem eerst de tekst helemaal serieus. En als je die teksten uit het Eerste en Tweede Testament serieus neemt, ontdek je dat de focus echt geheel op de aarde gericht is. Als je het begrip 'hemel' tegen komt dan is dat geen geografie, maar theografie. Dan is dat "alles wat met God te maken heeft", en niet samenvalt met onze bestaande werkelijkheid. Maar wat moet je dan met de leer en het dogma? Ikzelf denk dat die liefdevol, maar kritisch benaderd moeten worden. Want leer en dogma bevatten

de theologische verwerking van conflictueuze situaties uit vroeger tijden. In de Utrechtse Domkerk, waar wekelijks Tafeldienst is en de geloofsbelijdenis van Nicea wordt gezongen en beleden, leidde ik die altijd in met de woorden: *"laten wij nu in gemeenschap met de kerk van alle tijden en plaatsen belijdenis doen van ons gemeenschappelijk, christelijk geloof"*. Dat betekent, dat wij, hoewel wij kritisch staan, de eersten, maar ook de laatsten niet zijn. Vandaar de benadrukking van het woord 'gemeenschap'. De kerk is een rijgketting, waarbij elke generatie zelf weer een eigen plaats moet innemen. En zo is de kerk, die in het heden, met zijn eigen problematiek, te rade gaat bij die teksten uit het verleden, een beweging die daardoor geïnspireerd op weg gaat naar de toekomst. Die drie zaken daar gaat het om: verleden, heden en toekomst. En waar we de toekomst in een hiernamaals projecteren, verbreken we de ketting. Hoogleraar Machteld Jansen noemt die wederopleving van die rechtzinnigheid 'nieuwe stoerheid'. Ik daarentegen vind dat modernistische gemakzucht. Het ontslaat je van de verplichting om zelf door te dringen in de tekst. Restauratie van de oude rechtzinnigheid redt de kerk niet.

Mijn buurvrouwen in Eindhoven waren de zusters Clarissen wonend in het prachtige klooster aan de Claralaan. Zij hadden na het Tweede Vaticaans concilie de boel opgeschud, de tralies verwijderd en in de tuin gezet om er klimplanten aan te laten groeien. Ze werden open naar de wereld en vroegen de dominee om op woensdagmiddag een psalm uit te leggen. En toen moeder-abdis Clara (dochter uit de Bavaria-familie) ziek was mocht ik zomaar op haar ziekenkamer, terwijl mijn vrome buurman Smitje bij een jubileum, tien jaar eerder, alleen maar haar vinger mocht aanraken. Maar de vernieuwingen hielpen niet. Er kwamen geen novices. Toen vertrokken ze naar een bejaardenoord, en stond het klooster leeg. Gelukkig kwamen er jonge nonnen uit het Amerikaanse Roswell. Die werden weer als de arme Clara, een gesloten gemeenschap, weliswaar zonder tralies, iets moderner, want ik sprak met de abdis vanachter vitrage. Maar na ruim tien jaar zijn ze teruggegaan naar hun moederhuis. Het restauratieproject was niet gelukt. Nu staat dat schitterende gebouw leeg en verlaten. Restauratie is niet het antwoord. Wie terugkijkt en met de oplossingen van vroeger leeft, heeft geen toekomst. Wie met beide benen geworteld is in het nu en de teksten grondig terugleest, ontwaart de gestalte van de toekomst. Dan ontstaat een strijdvaardige kerk, die net als Jezus een teken van tegenspraak (Lucas 2, 14) zal durven zijn. Of wordt dat niet meer geleerd aan de universiteit?

Chris Mondt

Ds. Henk Harms (*04-05-1929 †17-02-2018)

De ouderen onder ons (zijn we dat niet bijna allemaal?) herinneren het zich nog. Ooit, toen hervormd en gereformeerd nog niet samengingen, maakten de gereformeerden deel uit van de gemeente Eindhoven-Noord. Hun predikant in de zeventiger jaren was ds. Henk Harms: een pastor voor iedereen, breed gewaardeerd. Toen gereformeerd Son en Breugel en Sint-Oedenrode een zelfstandige gemeente werd, was ik niet de enige, die hoopte dat hij hier beroepen zou worden. Dat gebeurde niet en kort daarna vertrok hij naar Geldrop, predikant tot zijn emeritaat en daarna nog lange tijd pastor in het St. Anna ziekenhuis.

Ds. Henk Harms overleed op 17 februari 2018. Hij werd 88 jaar; de pers memoreerde hem als de Roomse dominee met de kwinkslag.

Lieve Hilly, je had een boeiende echtgenoot!

Piet H. Oosting

Foto ED

Vluchtelingen (de Syrische crisis)

De wreedheden van de burgeroorlog in Syrië sinds 2011 hebben een vluchtelingenstroom op gang gebracht van meer dan 10 miljoen mensen. SHO (Samenwerkende Hulp Organisaties) spreekt van hulpbehoevenden, andere organisaties spreken van 'refugees' of vluchtelingen. De schatting is dat 50% bestaat uit kinderen jonger dan 12 jaar.

Van deze ongeveer 10 miljoen mensen zijn ongeveer 1,5 miljoen mensen naar Libanon gegaan. Een land met een oorspronkelijke bevolking van ongeveer 4,5 miljoen inwoners plus ongeveer 0,5 miljoen stateloze Palestijnen. De opvang van deze Syrische vluchtelingen gebeurde in eerste instantie op grond van een verdrag uit 1993 dat "de economische en sociale samenwerking en de coördinatie hiervan" regelt. Dit verdrag tussen Syrië en Libanon gaat over vrij verkeer van mensen en goederen en de vrijheid van werk, wonen en het ondernemen van economische activiteiten in beide landen.

Vluchtelingen in Libanon verblijven in tenten, overvolle appartementen en garages. Ruim 2/3 leeft op het absolute bestaansminimum. Libanon weigert zelf vluchtelingenkampen in te richten, omdat het geen herhaling wil van het gedoe met de 500.000 Palestijnse vluchtelingen die sinds 1948 in 12 kampen zitten. Deze Palestijnen zijn gebonden aan allerlei beperkingen met betrekking tot uitoefening van beroep en krijgen geen status. In Libanon is de angst groot dat het evenwicht tussen

Sjiïeten, Soennieten en Christenen wordt verstoord. Net als de Palestijnen zijn ook het grootste deel van de vluchtelingen uit Syrië Soennieten.

HULP

Intussen laat de Libanese regering niet na moord en brand te schreeuwen over de grote aantallen vluchtelingen die het heeft opgenomen. Die zijn inderdaad enorm en stelt het land voor grote problemen met betrekking tot de infrastructuur. Maar de grote klacht van alle hulpverlenende instanties is dat Libanon weigert en/of niet bij machte is enige actie te ondernemen. Hoewel het land jaarlijks ongeveer 1,5 miljard dollar ontvangt voor de bestrijding van deze problematiek eiste het op de Donorconferentie van de Europese Gemeenschap van april 2017 in Brussel een bedrag van 10-12 miljard dollar extra in de komende 5 jaar, omdat Libanon "vanwege de vluchtelingen op het randje van de afgrond staat" volgens premier Hariri. De opbrengst van die donorconferentie was trouwens 5,6 miljard euro totaal voor de hele regio. Aan de opmerkingen van de premier wordt door economen getwijfeld en men vermoedt dat ze vooral bedoeld zijn voor binnenlands gebruik.

DE KERKEN

Voor een goed overzicht van wat de kerken in Nederland samen met andere hulpverlenende instanties doen verwijs ik graag naar het rapport "Rapportage Giro 555 Hulp slachtoffers Syrië" uit januari 2014. Daarin wordt uitvoerig de methode en de aard van de hulpverlening beschreven aan de 'hulpbehoevenden' in de regio Syrië. Voor verdere informatie wil ik ook verwijzen naar informatie van de ACT Alliance (Action by Churches Together). De mij toegezegde nadere informatie heb ik nog steeds niet ontvangen. Ik ben onder de indruk van het vele werk dat deze instanties ondernemen en de precieze wijze van verantwoording die de kerken afleggen over de bestedingen van bv. de Giro 555 gelden in de regio van Syrië. Maar er bekruipt mij ook een gevoel van machteloosheid wanneer ik alle getallen van mensen optel die in deze immense mensenstroom hulp ontvangen. Het is een druppel op een gloeiende plaat.

Ds. Bas Stigter

Noot van de redactie: wegens ruimtegebrek heeft de redactie het oorspronkelijke artikel van Bas Stigter aanzienlijk moeten inkorten. Het volledige artikel is wel te vinden op de website van de kerk onder 'Nieuws en reflectie'.

Nieuwe wet op de privacy (AVG)

Met de komst van een nieuwe wet, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), moeten alle schriftelijke openbare teksten die door de kerk worden verstuurd (bladen/e-mail/website etc.) uw goedkeuring hebben als die teksten persoonsgegevens van u bevatten. Het gaat om woonadressen, telefoonnummers, e-mailadressen, foto's en persoonlijke informatie zoals ziekte, overlijden e.d. De goedkeuring is schriftelijk, is in het bezit van de verzenders van de teksten en een kopie wordt bewaard door de betrokken 'aandachtsfunctionaris'. De nieuwe (Europese) wetgeving gaat op 25 mei in en er staan hoge boetes op overtreding.

Op dit nummer van Woord&Daad zijn de nieuwe regels nog niet van toepassing, maar in de toekomst zullen we toestemming moeten hebben of vragen voor het publiceren van gegevens zoals namen, contactadressen, foto's etc. De kerkenraad zal hierover nader berichten, natuurlijk ook over de consequenties voor de digitale nieuwsbrief, de website, het jaarlijkse activiteitenprogramma en berichten in de lokale pers (huis-aan-huisbladen, Son&Breugel verbindt e.d.).

Dan weet u het maar alvast. Het lijkt wellicht allemaal wat overdreven (wat hebben wij als kerk nou te verbergen?), maar het is menens en we zullen netjes aan alle voorwaarden moeten voldoen. Een apart team van onze kerk is hiermee druk bezig. Wordt vervolgd!

Arie van der Harst (red.)

Bij de voorplaat; wijnstok en ranken

Voorganger in de dienst van zondag 29 april 2018 was ds. Sytze de Vries. We kennen hem van voorgaande jaren, dit was geloof ik de derde maal; maar natuurlijk bovenal van de vele liederen van zijn hand in onze liedbundel. Mijn orgelbeurten beginnen stevast met 'De vreugde voert ons naar dit huis...'.

De afgelopen zondag ging het over het beeld van de wijnstok uit Johannes 15, en diverse andere plaatsen in de bijbel, waar dit beeld gebruikt wordt. In woorden schilderde Sytze de Vries ons even zo vele schilderijen. Het werd ook nu weer een prachtige combinatie van schriftuitleg en literair talent. En de preek, die mocht ik voor wie er niet bij was, en voor wie het nog eens na wil lezen, op onze website plaatsen (venster Woord&Daad). Dat is inmiddels gebeurd.

Het thema komt terug in de voorplaat van dit nummer. Het is een weergave van een schilderij uit 1848/49 van Rossetti, getiteld 'The girlhood of the virgin Mary'. We zien Maria onder toezicht van haar moeder St. Anna aan het borduren, terwijl haar vader St. Joachim op de achtergrond de wijnstok snoeit. Van de vele symbolen op het schilderij noem ik in dit Pinksternummer van Woord&Daad alleen de duif. Die representeert de Heilige Geest. Rossetti zelf schreef bij het schilderij twee sonnetten, waarin hij alle symbolen noemt. Daarvoor en voor nog veel meer interessante gegevens verwijs ik naar nl.wikisage.org/wiki/The_Girlhood_of_Mary_Virgin

Piet H. Oosting

Stille Kloosterdag

“Stilte” is het jaarthema van de protestantse gemeente Sint-Oedenrode/Son en Breugel.

In aansluiting daarop organiseren we als Oda-parochie samen met de protestantse gemeente een stille kloosterdag, om de stilte ook zelf te ervaren en daarin ruimte te maken voor God. We zijn hiervoor op vrijdag 18 mei te gast bij de zusters Clarissen in Megen.

In hun klooster leiden de zusters een leven van contemplatie, gebed en zusterschap.

Stilte en eenvoud kenmerken hun dagelijks leven.

Onze stille kloosterdag wordt daarom ook geen dag van uitwisseling en discussie, maar van gebed, lezing en meditatie. De opbouw van de dag is als volgt:

9.00 uur	Vertrek vanaf Mgr. Bekkersplein 1 in Sint-Oedenrode
9.30 uur	Aankomst in Megen en ontvangst in het klooster
10.00 uur	Bidden van de lauden (morgengebed) in onze eigen groep
10.15 uur	Koffie/thee
10.30 uur	Inleiding door zuster Johanna Schuts
11.30 uur	Stille meditatie
12.00 uur	Middaggebed met de zusters
12.30 uur	Lunch (zelf meebrengen, voor soep wordt gezorgd)
13.00 uur	Pauze - Tijd om te wandelen
14.00 uur	Lezing door broeder Hans-Peter Bartels over Franciscaans leven
15.00 uur	Koffie/thee
15.15 uur	Stille meditatie
15.45 uur	Bidden van de vespers (avondgebed) in onze eigen groep
16.00 uur	Vertrek

Als u wilt deelnemen aan deze stille kloosterdag, kunt u zich opgeven door een email te sturen aan het secretariaat van de Oda-parochie: secretariaat@heiligeodaparochie.nl

We gaan met eigen auto's naar Megen en zullen zoveel mogelijk carpoolen. Wilt u bij het opgeven laten weten of u zelf vervoer hebt, of graag met iemand anders meerijdt.

Er zal een bescheiden bijdrage voor de dag worden gevraagd. Het aantal deelnemers is aan een maximum gebonden, dus geeft u zich snel op om teleurstelling te voorkomen.

Diaken Wilchard Cooijmans

Een reactie

op het artikel van Piet Oosting: BIJ DE VOORPLAAT

Onder de titel BIJ DE VOORPLAAT gaf Piet Oosting in het vorige nummer een toelichting bij de afbeelding van het schilderstuk van Dieric Bouts: Laatste Avondmaal. Interessant om te lezen dat het stuk indertijd besteld is door de Leuvense Broederschap van het Heilig Sacrament; het is dan begrijpelijk dat juist dit tafereel gekozen is.

Wat mij verbaast, is de toelichting die hij geeft omtrent het perspectief dat Bouts daarvoor gekozen zou hebben: het verdwijnpunt zou nl. bij de hand van Christus gelegen zijn. Iedereen die kennis van het perspectief heeft ziet nl. meteen dat dit niet zo is. Het verdwijnpunt ligt m.i. nabij de bovenkant van de haardplaat; deze plaat ziet er uit als een deur (lichtbruin getint); precies in het midden onder de schoorsteenkap. Alles wijst daarop; dan kijk ik bv. naar de zijanten van de tafel (die verlengend kom ik in dat punt uit); maar evenzo via de hoogste punten van de spitsbogen links en rechts, en de lijnen van de tegels op de vloer komen op (of zeer nabij) dit punt uit.

Maar er vallen mij nog een paar zaken op: de zegenende hand van Christus ligt precies op het snijpunt van de diagonalen van de prent, dus het midden van het werkstuk (dat kan geen toeval zijn). En de hand van Christus, vreemd genoeg zijn er slechts drie vingers te zien; terwijl van de meeste apostelen de hand(en) goed en volledig te zien is (zijn). Een apostel (wellicht Judas, op de rug gezien in zwart en rood) houdt zijn linkerhand achter zijn rug; niet goed te zien is of hij daarbij misschien een geldbuidel vasthoudt en die verborgen wil houden. Verder is het schilderstuk zelfstandig ingelijst; het maakt daarom wellicht geen deel meer uit van het originele triptiek.

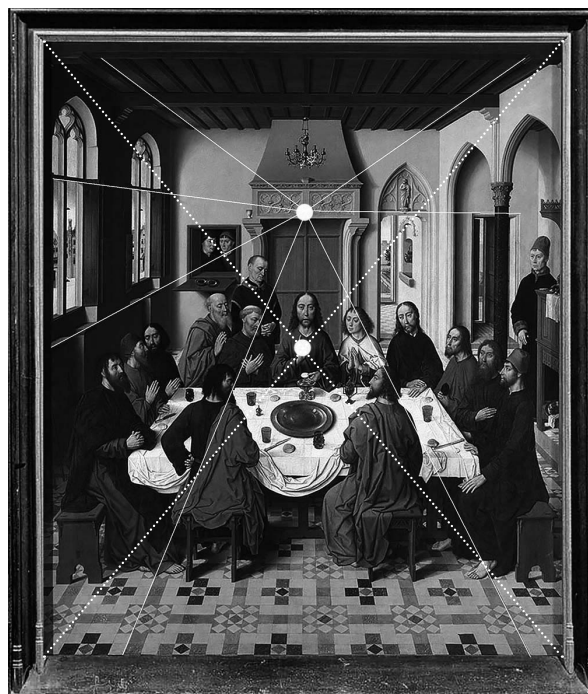
Bart Wolfs

Noot van de redactie

Dank voor de reactie Bart. Je hebt helemaal gelijk wat het perspectief betreft. Ter verduidelijking zijn in het plaatje hieronder de bedoelde hulplijnen getekend.

Als wordt ingezoomd op de hand van Christus: vlaamseprimitieven.vlaamsekunstcollectie.be/nl/collectie/het-laatste-avondmaal, dan is duidelijk waarneembaar dat wijs- en middelvinger elkaar *bijna*, maar *niet geheel*, afdekken. Ook zien we in de hand van Judas *geen* geldbuidel.

Voorts is het *complete triptiek* te bekijken in de St. Pieterskerk te Leuven: www.mleuven.be/nl/topstukken-m-schatkamer

BEDANKT

Lieve mensen. Vanwege het bekomen van een nieuw heup-gewricht, mocht ik een mooi boeket lila tulpen ontvangen. Voor iemand geboren tussen de bollenvelden, is dat precies in de roos. Hartelijk dank daarvoor!

Groeten, *Riet Giffioen*

Mijn hartelijke dank voor het mooie boeket dat ik namens de gemeente kreeg.
Een geweldige verrassing. *Joukje Elzinga*

Hartelijk dank voor het prachtige boeket en de vele handte-keningen, welke wij mochten ontvangen na mijn operaties in de afgelopen maanden. Vooral wanneer je mobiliteit opeens minimaal wordt, waardeer je een dergelijk teken uit onze gemeenschap eens te meer.
Nogmaals dank en tot ziens, *Henk Duker*

Hartelijk dank voor het prachtige bouquet dat ik tot mijn verrassing op zondag 8 april ontving. Bovendien mocht ik diezelfde zondag in de kerk in Son genieten van het dineren met alleenstaanden. Hulde voor de medewerkers die het diner hebben voorbereid en geserveerd! Het was voor mij een heel bijzondere dag!

Hans Oosting

Hartelijk dank voor de mooie bos tulpen en de vele felicitaties die ik mocht ontvangen bij mijn 85ste verjaardag.
Geweldig!

Neeltje Scholten-Oudshoorn

Evensong in de Cathrien

Zondag 20 mei 17.00 u
Capella Vesperale
o.l.v. tijdelijk dirigent Fred Vonk
Gerard Habraken, orgel
Voorganger René Wilmlink

Stichting Oecumenische KoorVespers Eindhoven
p/a Lenningenhof 18, 5625 NT Eindhoven, Tel 040-2480502

Op zondag 20 mei vindt de maandelijkse Evensong van de Capella Vesperale plaats. Het is dan Pinksteren en het thema is daarop ook gebaseerd.

De lezingen voor deze zondag zijn gekozen uit Ezechiël en Handelingen. De rode draad is daarbij dat je van je vastgeroeste gewoontes kan loskomen. Als je het aandurft om jezelf uit te graven uit de bergen slechte gewoontes en fouten die je hebt gemaakt, dan kan je met een opgelucht hart en een frisse geest een nieuw begin maken. Opstaan van de puinhoop die we van onze wereld dreigen te maken en met nieuw elan proberen om samen een betere wereld op te bouwen met respect voor alles wat leeft.

De muzikale invulling van de Evensong is als volgt. Het Magnificat en Nunc Dimittis in b zijn van T. Weelkes. Het processielied is 'Come down, O Love divine'. Het zondagslied is 'Veni Creator Spiritus' en het slotlied is 'Fill Thou my life'. Verder wordt het anthem 'Listen, listen' van M. Berkeley gezongen. De Chants (gezongen Psalmen) zijn Psalm 139: 1-11 en 145 van Walmisley en Mold. De vaste gezongen gebeden staan zijn van T. Tomkins.

De Evensong wordt geopend en afgesloten met orgelspel: Voluntary (T. Weelkes), Veni Sancte Spiritus (J. Dunstable) en Voluntary (T. Tomkins).

Voor informatie over de volgende Evensong verwijzen wij naar onze website www.capellavesperale.nl
Informatie over de orde van dienst kunt u een week voorafgaand aan de dienst vinden op dezelfde website.

Uit de Gemeente

Kerkdiensten

KERKDIENTEN ST.-OEDENRODE

20 mei 10.00 uur: Ds. B. Stigter
Pinksteren
Dienst van Schrift en Tafel
+ Kindernevendienst

27 mei 10.00 uur: Ds. Chr. Mondt
10 juni 10.00 uur: Mw. C. Pumplun
24 juni 10.00 uur: Ds. B. Stigter
Dienst van Schrift en Tafel
08 juli 10.00 uur: Drs. W. v.d. Wouw
22 juli 10.00 uur: Mw. A. Nieuwenhuizen
05 augustus 10.00 uur: Mw. B. v.d. Zwaag
19 augustus 10.00 uur: Drs. W. v.d. Wouw
09 september 10.00 uur: Mw. Ds. W. van Seventer
Dienst van Schrift en Tafel
16 september 10.00 uur: Mw. ds. B. van Litsenburg

KERKDIENTEN SON

03 juni 11.00 uur: Dienst met/bij Zonhove
Ds. B. Stigter
M.m.v. Gospelkoor
17 juni 10.00 uur: Mw. ds. W. van Seventer
+ Kindernevendienst
01 juli 10.00 uur: Ds. G. Baerends
+ Kindernevendienst
15 juli 10.00 uur: Ds. G. Baerends
29 juli 10.00 uur: Ds. G. Baerends
Dienst van Schrift en Tafel
12 augustus 10.00 uur: Ds. G. Baerends
26 augustus 10.00 uur: Ds. D. Strasser
02 september 10.00 uur: Ochtendgebed
Startzondag
+ Kindernevendienst

LOKALE OMROEP SON EN BREUGEL 'DE EENHEID'

Diensten in Son worden uitgezonden op het UPC kabelnet FM 94,4 MHz en via het Internet: www.kerkomroep.nl

CONTACTADRESSEN

KINDERNEVENDIENST
Mw. J.R. Venekamp, Zandooijelaan 11, 5691 RJ Son, tel. 0499-463602.

Wegwijzer

KERKGEBOUWEN

Kerk van de Eenheid in Christus, Zandstraat 26, Son, tel. 0499-477757.
Beheerder: dhr. P. Greijdanus, tel. 06-18625439.
Knoptorenkerk, Kerkdijk 8, St.-Oedenrode, tel. 0413-479067.
Contactpersoon voor gebruik of verhuur: dhr. P. de Koning,
Stichting 'Knoptorenkerk', tel. 06-23916912.

PREDIKANT

Ds. B. Stigter, Speelheuvelplein 7, 5711 AR Someren,
tel. 0493-471474 of 06-25034543, e-mail: baseline.he@upcmail.nl
Vrije dagen: dinsdagochtend en vrijdag
Spreekuur: donderdagochtend van 10.00-12.00 uur in de kerk a/d Zand-
straat.

COÖRDINATOR KERKDIENTEN

Mw. R. van der Lugt, tel. 0499-474227, e-mail: lugt.kerk@kpnmail.nl

KERKELIJK BUREAU

Postadres: Postbus 197, 5690 AD Son.
Het kerkelijk bureau is gevestigd in de kerk aan de Zandstraat in Son en
is iedere donderdag geopend van 09.00-11.00 uur.

KERKENRAAD

Scriba: dhr. A. F. Vink,
tel. 06 239 565 20, e-mail: scribaat@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

AMBTSGROEP BEHEER

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.
- De kerkelijke bijdragen kunnen worden overgemaakt naar bankrekening
NL78 ABNA 0482 3701 65 t.n.v. de Protestantse Gemeente te
St.-Oedenrode, Son en Breugel.
- Rekeningen kunnen worden gestuurd naar de penningmeester via het
kerkelijk bureau.
- Wijzigingen in persoonsgegevens in verband met geboorte, huwelijk,
overlijden of verhuizing s.v.p. doorgeven aan de ledenadministratie via
het kerkelijk bureau. Een geboortekaartje of verhuisbericht
is voldoende.

DIACONIE

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.
Bankrekening: NL45 RABO 0148 2257 21 t.n.v. Diaconie van de Protes-
tantse Gemeente, St.-Oedenrode, Son en Breugel.

Werkgroep Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)
Bankrekening: NL79 INGB 0003 7524 98 t.n.v. Werkgroep ZWO te Son.

FAMILIEBERICHTEN

Voor plaatsing in dit blad op te geven aan dhr. T. Waanders, Hoogenberg 5,
5691 DN Son, tel. 0499-472721, of door toezending van geboortekaartje,
huwelijksaankondiging of rouwannonce.

CONTACT

Voor vraag om contact en/of bezoek, om welke reden dan ook kunt u bellen:
Voor Son en Breugel: Mw. R. Grevink, tel. 0499-472914,
Mw. A. Kauffmann, tel. 0499-471879.
Voor Sint-Oedenrode: Mw. T. Siertsema, tel. 0413-287697.

HULPGROEP 'OMMEKAAR' ST.-OEDENRODE

Verricht hand- en spandiensten. Telefonisch te bereiken:
maandag van 09.30-10.30 uur, tel. 0413-472066 (b.g.g. 0413-474765) en
donderdag van 12.30-13.30 uur, tel. 0413-474765 (b.g.g. 0413-472066).

WEBSITE GEMEENTE

www.pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

OECUMENISCHE WERKGROEP SON & BREUGEL

Dhr. B. Goudswaard, tel. 0499-473228.

INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG

Mw. Chr. Drubbel, e-mail: chrisdrubbel@gmail.com

VRIJWILLIGERSSTEUNPUNT

Bereikbaar via het CMD, tel. 0499-491470, op werkdagen van 9.00-13.00 uur
(telefonisch bereikbaar tot 17.00 uur).
of via e-mail: vrijwilligerssteunpunt@levgroep.nl
Inloopsprekuren vrijwilligers: maandagmiddag van 13.00-15.00 uur in het
CMD, Europalaan 2, 5691 EN Son en Breugel).

ARM-IN-ARM GROEP

Mw. D. van den Nieuwenhuijzen, tel. 0499-475697.